

MAHARASHTRA ADMINISTRATIVE TRIBUNAL
NAGPUR BENCH NAGPUR
ORIGINAL APPLICATION No. 461 of 2017 (DB)

Dr. Sunil Motiramji Lanjewar,
Aged 58 years, Occ. Service (H.O.D. in Surgery),
R/o 115 A, Farmland, Behind Tarun Bharat,
Ramdaspath, District - Nagpur.

Applicant.

Versus

- 1) The State of Maharashtra,
through its Director,
Department of Education & Research,
Office at the Government Dental College and Hospital Premises,
T.D. Melo Road, Front, Mumbai.
- 2) State of Maharashtra,
Through its Secretary,
Department of Education, Drugs and Cosmetic Department,
Office at Gokuldas Tejpal Rughalaya Complex,
9th Floor, Lokmanya Tilak Marg,
Mumbai.
- 3) The Dean,
Indira Gandhi Medical College & Hospital,
Nagpur.

Respondents.

Shri S.S.Ghate, Ld. counsel for the applicant.

Shri H.K.Pande, ld. P.O. for the respondents.

**Coram :- Shri Shree Bhagwan, Vice-Chairman and
Shri M.A. Lovekar, Member (J).**

Date of Reserving for Judgment : 15th July, 2022.

Date of Pronouncement of Judgment: 25th July, 2022.

JUDGMENT

Per : Member (J).

(Delivered on this 25th day of July, 2022)

Heard Shri S.S.Ghate, Id. Counsel for the applicant and Shri H.K.Pande, Id. P.O. for the respondents.

2. Case of the applicant is as follows. The applicant was working as Professor and Head of the Department (Surgery). He was served with a chargesheet dated 19.03.2003 (A-1). Following two charges were laid :-

“(बाब - एक)

डॉ सुनिल एम. लांजेवर, प्राध्यापक, शल्यचिकीत्साशास्त्र, श्री भाऊसाहेब हिरे शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालय, धुळे या महाविद्यालयमध्ये दिनांक ०१.०७.१९९६ ते आजतागायत या कालावधीमधील दिनांक ७.७.१९९९ ते आजतागायत विनापरवाना गैरहजर आहेत. उक्त कालावधीत त्यांनी या संस्थेमध्ये, संस्थेची, दिशाभूल करून विहित नमुन्यात अर्ज न करता साध्या कागदावर अर्ज केलेले आहेत. वैद्यकीय विद्यार्थ्यांचे सदर विषयातील शैक्षणिक अभ्यासक्रम पूर्ण करण्यास अडथळा निर्माण झाला त्यामुळे वैद्यकीय विद्यार्थ्यांचे त्यांच्याकडून शैक्षणिक नुकसान झाले आहे. त्यांच्या गैरहजेरीमध्ये इतर तज्ञ अध्यापकांकडून अभ्यासक्रम पूर्ण करण्यात आला. त्यामुळे घाईने अभ्यासक्रम पूर्ण करण्यात आल्यामुळे वैद्यकीय विद्यार्थ्यांवर मानसिक ताण निर्माण झाला.

(बाब-दोन)

वरील कालावधीत डॉ. सुनिल एम. लांजेवर हे विनापरवाना गैरहजर असल्याने व रजेचा साधा अर्ज पाठवून अधिष्ठाता यांची दिशाभूल करून गैरहजर राहिले. त्यामुळे रुग्णालयातील रुग्णसेवेमध्ये अडचण निर्माण झाली. तातडीच्या रुग्णांना सेवा पुरवण्यासाठी इतर तज्ञ डॉक्टरांची मदत घ्यावी लागली. काही अंशी त्यामुळे रुग्णांवर परिणाम झाला तसेच विद्यार्थ्यांच्या शैक्षणिक कार्यक्रमावर अनिष्ट परिणाम झाला. त्याचप्रमाणे त्यांच्या गैरहजेरीमुळे प्रशासकीय बाबींवर व कामकाजावर ताण निर्माण झाला. त्यामुळे डॉ. सुनिल एम.लांजेवार यांनी म.ना.से. (वर्तणुक नियम १९७९ च्या नियम ३ (२) चा भंग केला आहे.)”

The applicant gave reply dated 10.04.2003 (A-2) denying both the charges. By order dated 22.09.2003 Chief Secretary, Dr. P.S.Meena was appointed as enquiry officer. With covering letter dated 12.09.2011 (A-3) the enquiry officer submitted report of enquiry to respondent no. 2. He concluded as follows:-

“सरकारी साक्षीदार श्री. दिलिप काळे यांनी दिलेल्या साक्षीवरून असे आढळते की, जे अर्ज विहित नमुन्यात केले होते त्या कालावधीची रजा मंजूर झाली आहे. तथापि जे अर्ज साध्या कागदावर असून विहित नमुन्यात नसल्याने त्या कालावधीची रजा मंजूर झालेली नाही. त्याचा तपशिल लक्षात घेता अपचारी ७.७.१९९९ ते दि. ३०.०६.२००० पर्यंत या कालावधीत काही काळ अनुपस्थित आहेत. त्यातील १६.१०.१९९९ ते १४.११.१९९९ हा हिवाळी सुटीचा कालावधी आहे. तर १२.०६.२००० ते दिनांक ३०.०६.२००० हा उन्हाळी सुटीचा कालावधी आहे. उर्वरित ४१ दिवस अर्धवेतनी रजा, ३७ दिवस असाधारण रजा व पुन्हा २१ दिवस असाधारण रजा असा कालावधी आहे. त्यानंतर दिनांक १०.०६.२००० पासून ते दिनांक २३.०२.२००६ पर्यंत अनधिकृत गैरहजर आहेत.

वरील कालावधीबाबत सरकारी साक्षीदार असे म्हणतात की त्यांनी अर्ज साध्या कागदावर असून ते विहित नमुन्यात नसल्याने या कालावधीची रजा मंजूर नाही. सरकारी साक्षीदार असे मान्य करतात की, अपचा-याने साध्या कागदावर अर्ज केलेले होते. याचाच अर्थ असा की, अपचा-याने आपल्या गैरहजेरीबाबत वेळोवेळी त्यांच्या विभागास अवगत केले आहे. त्यामुळे अपचा-याने संस्थेची दिशाभूल केली आहे, हे म्हणणे वस्तुस्थितीवर आधारित वाटत नाही. दोषारोपातील अपचा-याच्या गैरहजेरीचा कालावधी ७.७.१९९९ ते आजतागायत असा आहे. म्हणजे अपचा-यास ज्ञापन बजावले त्या दिनांकापर्यंतचा (दिनांक १९.०३.२००३) सदर परिस्थितीत सरकारी साक्षीदाराने वर्णन केलेला उर्वरित कालावधी मी विचारात घेतलेला नाही.

दोषारोप पत्र, सरकारी साक्षीदारांच्या साक्षी, अपचा-याचे निवेदन या सर्व बाबींचा एकत्रित विचार करता अपचा-यावर ठेवण्यात आलेले दोषारोप वस्तुस्थितीशी विसंगत आढळतात. (दोषारोप पत्रामध्येच अपचारी साध्या कागदावर अर्ज करत होते असे नमूद केले आहे याचाच अर्थ अपचारी संस्थेची दिशाभूल करित नव्हते) सदर परिस्थितीत तसेच प्रशासकीय विभागाने विभागीय नियम पुस्तिका, १९९९ मधील नियम ६.४ नुसार दोषारोपाच्या बाबींचे योग्यरित्या वर्णन केलेल्या नसल्यामुळे अपचा-यावरील दोषारोप सिध्द होत नाही. असे माझे स्पष्ट मत आहे.”

The applicant made representations dated 07.09.2012 (A-4) and 30.11.2013 (A-5) with a prayer to close the proceeding initiated against him. Then he sought information under the R.T.I. Act. By letter dated 06.01.2014 (A-11) he was informed as follows:-

“२. सदर अर्जातील मुद्दा क्रमांक १ अन्वये मागितलेल्या माहितीच्या अनुषंगाने आपणास असे कळविण्यात येते की, आपल्या विभागीय चौकशी प्रकरणाबाबतची कार्यवाही अद्याप पूर्ण झालेली नाही. त्यामुळे आपण सदर अर्जातील मुद्दा क्रमांक १ अन्वये मागितलेली माहिती, माहितीचा अधिकार अधिनियम २००५ मधील नियम ८ (झ) नुसार आपणास उपलब्ध करून देता येणार नाही.”

The applicant then received a show cause notice dated 15.05.2012 (A-16). It stated:-

“२. प्रधान सचिव व विशेष चौकशी अधिकारी-२, सामान्य प्रशासन विभाग, मंत्रालय, मुंबई यांनी विभागीय चौकशी संदर्भात काढलेल्या निष्कर्षापेक्षा वेगळे निष्कर्ष शासनाने खालील प्रमाणे काढलेले आहेत-

१) आपल्या विनापरवानगी गैरहजेरी बाबत सरकारी साक्षीदार श्री काळे यांनी आपण वेळोवेळी विनापरवानगी गैरहजर रहात असल्याची साक्ष दिलेली आहे. श्री परदेशी यांनी माझा या प्रकरणाशी संबंध आला नसल्याचे साक्षित सांगितले आहे. सरकारी साक्षीदार यांच्या साक्षिवरून आपण अपचारी दिर्घकाल अनुपस्थित होते हे सिद्ध होते. त्यामुळे चौकशी अधिका-यांचे निष्कर्ष फेटाळण्यात येत आहेत.

२) आपणास अधिष्ठाता तसेच संचालक यांच्या स्तरावरून, कर्तव्यावर उपस्थित होण्याबाबत वारंवार कळविण्यात आले होते. तथापि आपण शासन आदेशाचे/ नियमांचे पालन करित नसल्याचे आढळून आले आहे. वरिष्ठांनी कर्तव्यावर रुजू होण्याचे आदेश दिल्यानंतर प्रथम त्याप्रमाणे कृती करून कर्तव्यपारायणता दाखविणे आवश्यक होते. परंतु आपण वारंवार वरिष्ठांच्या आदेशाचे उल्लंघन केलेले आहे. वरिष्ठांनी रुग्णसेवेचे तसेच विद्यार्थ्यांच्या शैक्षणिक नुकसानीबाबत आपणास अवगत करूनही आपण दिर्घकाळ कर्तव्यावर रुजू झालेले नाहीत. यावरून आपला बेजबाबदारपणा दिसून येतो. वरिष्ठांच्या आदेशाला न जूमाने, तसेच बारंबार कळवूनही कर्तव्यावर हजर न होणे यावरून आपले बेजबाबदार वर्तन दिसून येते. तात्पर्य सरकारी साक्षीदार व उपलब्ध कागदपत्रावरून आपल्यावरील दोषारोप सिद्ध होतो. त्यामुळे चौकशी अधिका-यांचे निष्कर्ष फेटाळण्यात येत आहेत. शासनाने वरील प्रमाणे काढलेले निष्कर्ष विचारात घेवून त्या अनुषंगाने आपले अभिवेदन, हे पत्र प्राप्त याच्या दिनांकापासून १० दिवसांचे आंत शासनास सादर करावे. आपले अभिवेदन १० दिवसांचे आंत प्राप्त न न्यास या संदर्भात आपणास काहीही सांगायचे नाही, असे गृहीत धरून शासन स्तरावरून पुढील आवश्यक ती कार्यवाही करण्यात येईल, याची कृपया नोंद घ्यावी.”

To this show cause notice the applicant submitted reply dated 07.07.2012. Since no further order was passed even after lapse of four years the applicant filed O.A. No. 37/2016 and by order dated 22.07.2016 (A-15) this Tribunal issued following directions:-

“Since the enquiry report is submitted long back, the respondents to pass the final order within a period of three months from the receipt of this order.”

On 29.03.2017 impugned order (A-17) was passed by respondent no. 2 imposing following punishment:-

“डॉ एस.एम.लांजेवार यांच्या अनधिकृत अनुपस्थितीचा कालावधी हा ‘अकार्यदिन’ म्हणून गणण्यात यावा. सदर अनधिकृत अनुपस्थितीमुळे त्यांच्या सेवेत खंड पडणार असल्यामुळे सदर अनधिकृत अनुपस्थितीच्या कालावधीनंतरचे त्यांचे वेतन हे त्यांच्या सध्याच्या पदाच्या वेतनसंरचनेच्या मूळ टप्प्यावर आणण्यात यावे.”

Hence, this application.

3. Reply of the respondents is at pages 85 to 92. Their contentions are as follows:-

(A) Since completion of his probation the applicant used to frequently proceed on leave and also remain absent unauthorizedly.

(B) His unauthorised absence used to hamper teaching and derail its schedule.

(C) Considering serious nature of charges the disciplinary authority, respondent no. 1, was justified in disagreeing with the findings recorded by the enquiry officer, in support of which cogent reasons were recorded.

(D) The disciplinary authority, by issuing a show cause notice dated 31.05.2012 afforded an opportunity to the applicant to submit his case. The applicant availed it by submitting reply/ representation dated 07.07.2012. Only thereafter the impugned order was passed.

4. Rejoinder of the applicant is at pages 94 to 97. It is the contention of the applicant:-

“The applicant had applied for leave and same was already granted. The leave application made by the applicant was sanctioned and same was approved by regularizing the leave for the period in dispute”

To his rejoinder the applicant has attached letter dated 20.10.1999 addressed to respondent no. 1 by the Dean of his college. The letter states:-

“अतएवं, डॉ. एस. एम. लांजेवार, प्राध्यापक, शल्यचिकित्साशास्त्र यांनी खालीलप्रमाणे सुधारीत अर्ज सादर केला आहे.

अ.क्र. रजेचा प्रकार	कालावधी
१. अर्धवेतना रजा	दि. ०७.०७.९९ ते दि. १६.०८.९९=४१ दिवस
२. असाधारण रजा	दि. १७.०८.९९ ते दि. २२.०९.९९=३७ दिवस

डॉ. एस. एम. लांजेवार, यांचे खाती एकूण ४१ दिवस अर्धवेतनी रजा शिल्लक आहेत.
सदरील रजा मंजूरीची शिफारस करण्यांत येत आहे.”

Specific contention of the applicant in the Rejoinder is as under:-

“Proforma A, issued to the applicant showing the details of pay and allowance during the year 1996, 1997, 1998, 1999 reveals that leaves have been regularized and it is also ordered to pay salary.”

This assertion of the applicant has not been traversed by the respondents.

5. It was submitted by Advocate Shri S.S.Ghate that the applicant was exonerated by the enquiry officer, the disciplinary authority could have taken a different view but not without recording reasons for disagreement and on this count the order passed by the disciplinary authority i.e. the impugned order cannot be sustained because it is apparent that while passing the same the disciplinary authority recorded no reasons. In support of this submission reliance is placed on **“Union of India & Ors. Vs. Surinder Kumar Virdi, 2022 (1) ALL MR 128”** In this

case the Hon'ble High Court quoted the following portion of the impugned order passed by Principal Bench of this Tribunal:-

“It is admitted case that after receipt of the inquiry report, referred to above vide which the Inquiry Officer has given a finding that the charges against the applicant are devoid of any merit and substance, the Disciplinary Authority has not issued any dissenting note or any tentative opinion against such findings of the Inquiry Officer, however, he has chosen to pass impugned order of penalty dated 27.05.2011 (A-2).”

In this factual background the Hon'ble High Court held that the ratio of the decision in **“Punjab National Bank Vs. Kunj Bihari Mishra 1998 (7) SCC 84** was not followed. In the case of **Kunj Bihari (supra)**” it is held :-

“It will not stand to reason that when the finding in favour of the delinquent officers is proposed to be over-turned by the disciplinary authority then no opportunity should be granted. The first stage of the inquiry is not completed till the disciplinary authority has recorded its findings. The principles of natural justice would demand that the authority which proposes to decide against the delinquent officer must give him a hearing. When the inquiring officer holds the charges to be proved then

that report has to be given to the delinquent officer who can make a representation before the disciplinary authority takes further action which may be prejudicial to the delinquent officer. When, like in the present case, the inquiry report is in favour of the delinquent officer but the disciplinary authority proposes to differ with such conclusions then that authority which is deciding against the delinquent officer must give him an opportunity of being heard for otherwise he would be condemned unheard. In departmental proceedings what is of ultimate importance is the findings of the disciplinary authority.

Whenever the disciplinary authority disagrees with the inquiry authority on any article of charge then before it records its own findings on such charge, it must record its tentative reasons for such disagreement and give to the delinquent officer an opportunity to represent before it records its findings."

6. The record shows that the disciplinary authority issued a show cause notice dated 15.05.2012 (A-16). In Kunj Bihari (supra) the Hon'ble Supreme Court has observed that whenever the disciplinary authority disagrees with the enquiry officer on any article of charge then before it records its own findings on such charge, it must record its tentative opinion

for such disagreement and give to the delinquent officer an opportunity to represent before it records its findings.

It was submitted by Advocate Shri S.S.Ghate, ld. counsel for the applicant that though communication dated 15.05.2012 (A-16) purports to be a show cause notice, conclusions arrived at therein cannot, by any stretch of imagination, be said to be tentative. The following portion of show cause notice dated 15.05.2012 (A-16) fully supports this contention:-

“सरकारी साक्षिदार यांच्या साक्षिवरून आपण अपचारी दिर्घकाल अनुपस्थित होते हे सिद्ध होते. त्यामुळे चौकशी अधिका-यांचे निष्कर्ष फेटाळण्यात येत आहेत.

तात्पर्य सरकारी साक्षीदार व उपलब्ध कागदपत्रावरून आपल्यावरील दोषारोप सिद्ध होतो. त्यामुळे चौकशी अधिका-यांचे निष्कर्ष फेटाळण्यात येत आहेत.”

The manner in which this show cause notice has been drafted shows that the disciplinary authority had pre-judged the charges to be proved and hence calling reply from the applicant was a mere formality and imposition of punishment almost a foregone conclusion. The language used in the show cause notice clearly shows biased approach of the disciplinary authority.

So far as the question of “Bias” is concerned, following observations in **State of Punjab Vs. V.K.Khanna and Ors. – AIR 2001 SC 343** may be relied upon–

“The test, therefore, is as to whether there is a mere apprehension of bias or there is a real danger of bias and it is on

this score that the surrounding circumstances must and ought to be collated and necessary conclusion drawn therefrom. In the event, however, the conclusion is otherwise that there is existing a real danger of bias administrative action cannot be sustained: If on the other hand allegations pertain to rather fanciful apprehension in administrative action, question of declaring them to be unsustainable on the basis therefor would not arise.”

7. Since the show cause notice (A-16) is found to be not in consonance with the binding precedents discussed above, the impugned order cannot be sustained. Hence the order :-

ORDER

- A. The original application is allowed.
- B. The impugned order dated 29.03.2017 (A-17) is quashed and set aside. The applicant is held entitled to all consequential benefits flowing from this determination. However, the respondents will be at liberty to proceed against the applicant, if deemed necessary, in accordance with relevant rules and law.
- C. No order as to costs.

(M.A.Lovekar)
Member(J)

aps

Dated – 25/07/2022

(Shree Bhagwan)
Vice Chairman

I affirm that the contents of the PDF file order are word to word same as per original Judgment.

Name of Steno : Akhilesh Parasnath Srivastava.

Court Name : Court of Hon'ble Vice Chairman and
Hon'ble Member (J) .

Judgment signed on : 25/07/2022.
and pronounced on

Uploaded on : 26/07/2022.